

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Nadaljevanje razgovorov za sporazum s Hrvati

Zadnjo soboto, 15. aprila, se je zjutraj pripeljal iz Beograda v Zagreb g. Dragiša Cvetković, ministrski predsednik in notranji minister. Na postaji so ga pričakovali in pozdravili: vršilec dolžnosti bana savske banovine g. dr. Stanoje Mihaldžić, mestni župan, poveljnik v Zagrebu nastanjene vojske ter številni častniki. G. predsednik se je odpeljal s kolodvora v zagrebški banski dvorec, kamor je došel ob devetih dopoldne voditelj Hrvatov g. dr. Vladko Maček. Takoj so se nadaljevali pred Veliko nočjo pričeti razgovori za sporazum s Hrvati, ki so trajali do enajstih. Predsednik vlade in dr. Maček sta izmenjala svoje misli in se bodo razgovori nadaljevali. — V soboto popoldne je od-

potoval ministrski predsednik v Rogaško Slatino, dr. Maček se je odpeljal na svoje posestvo v Kupinec, kjer je ostal do ponedeljka, ko so se nadaljevali razgovori. V Rogaški Slatini so se sešli v soboto zvečer: predsednik vlade g. Dragiša Cvetković v spremstvu zagrebškega podbana g. dr. Mihaldžića, predsednik senata g. dr. Anton Korošec v spremstvu g. bana dr. M. Natlačena in g. prometni minister dr. Mehmed Spaho. — V nedeljo so predsednik vlade, predsednik senata in prometni minister počastili v Celju v hotelu »Evropa« na občnem zboru zbrane slovenske novinarje. Častniki so sprejeli z velikim navdušenjem odlične goste, ki so se zadržali dalj časa v njihovi sredi.

Rooseveltova poslanica Hitlerju in Mussoliniju

Predsednik Zedinjenih držav Franklin Roosevelt je mogočno posegel za mirovnim predlogom v razvoj svetovne politike. Poslal je namreč 14. aprila brzojavno poslanico Adolfu Hitlerju kot voditelju nemške države. V tej znameniti poslanici poudarja miroljubnost vseh držav in vseh narodov, tudi nemškega naroda. Nova vojna bi pomenjala strašno nesrečo ne samo za neposredno prizadete države, marveč za ves svet. Jasno je, da lahko voditelji velisil, ki imajo v rokah oblast v svojih državah, opustijo grožnje in preprečijo katastrofo. Stvari miru bi se storila neprecenljiva usluga in mir med narodi se bo zagotovil za daljšo dobo, če bi svet dobil zagotovila o tem, kakšna bo sedanja in bodoča politika nemške vlade. Ker te politike ne poznajo, živijo vlade raznih držav v nesigurnosti in bojazni. Ali ste pripravljene zagotoviti, tako vpraša svečano Roosevelt Hitlerja, da vaše sile teh držav ne bodo napadle niti vplivale nanje v tem smislu, da bi smatrale, da je nastala nevarnost za njihovo neodvisnost? Te države so naslednje: Finska, Letonska, Estonka, Litva, Švedska, Norveška, Danska, Nizozemska, Belgija, Velika Britanija, Irsko, Francija, Portugalska, Španija, Lichtenstein, Luxemburška, Poljska, Madžarska, Romunija, Jugoslavija, Rusija, Bolgarija, Grčija, Turčija, Irak, arabske države, Sirija, Palestina, Egipt in Iran. Tako zagotovilo, ki bi moralo biti določno izraženo ne samo za sedaj, temveč za daljšo dobo, bi moralo biti takega značaja, da

bi z njim bila podana resnična možnost za trajnejši mir. Kot zadostni čas, za katerega bi veljalo to jamstvo, se določi doba vsaj deset let ali pa celo 25 let. Če bo taka izjava od vaše vlade podana, bom vse omenjene države pozval, naj dajo meni prav taka zagotovila za vas, ki jih vam bom tudi sporočil. Takšna medsebojna zagotovila bodo nedvomno takoj silno pomirjevalno vplivala na ves svet in bodo privedla do olajšanja položaja in novega mirnega sožitja. V naslednjem mirnem ozračju naj bi se potem vršila med državami pogajanja, pri katerih bi Zedinjene države sodelovale. Pri teh pogajanjih naj bi se razpravljalo predvsem o takoj izvedljivih in najbolj učinkovitih načinih, kako bi se svet osvobodil oboroževalnih bremen, ki ga vedno bolj tirajo v gospodarski prepad. Drugo vprašanje, o katerem bi se moralo razpravljati, pa se tiče mednarodnega trgovinskega prometa, ki naj bi se razvil tako, da bi bila vsakemu narodu na svetu dana možnost pod enakimi pogoji nastopiti na vseh svetovnih tržiščih kot kupec in prodajalec in napredovati k sreči in blagostanju.

Ta poslanica je bila v soboto, 15. aprila, od zunanjega ministra Ribbentropa izročena Hitlerju v Monakovem. Poslanica z enako vsebino je tudi bila poslana italijanskemu ministrskemu predsedniku Mussoliniju. Vse omenjene države iskreno želijo, da bi Rooseveltovo posredovanje doseglo popoln uspeh.

Strašna nesreča v Švici

Pri Fidazu v Švici ob južnem pobočju gore Flimserstein se je v minulem tednu sprožil skalni in snežni plaz in zagrmel v globino, kjer je zasul otroško okrevališče »Sončni dom«. Ob času nesreče je bilo v

domu 17 otrok. Rešilo se je s pobegom iz hiše ob bobnenju plazu osem otrok, ostalih devet je pokončala strašna nesreča. Nesreča je vzbudila po vsej Švici veliko žalost.

Sredozemlje in Balkan v ospredju

Velikonočni prazniki so po svojem bistvu in namenu prazniki miru. Nad njimi plava kot nekak nebeški blagoslov Zveličarjev pozdrav: »Mir vam bodi!« Kakor drugi zemljani, so tudi evropski diplomati hoteli porabiti te praznike za oddih in odmor v kakšnem mirnem zatišju. Pa so se njihove lepe nade kmalu razblinile v bridko razočaranje. Vojaška zasedba Albanije je vplivala kot alarm, ki je takoj poklical diplomate nazaj na uradna mesta. Angleški ministrski predsednik Chamberlain je komaj prispel na Škotsko, kjer je nameraval prisluškovati spevom miru iz angelskih sfer, že se je moral vrniti v London. In angleška poslanska zbornica se je morala nenadno zbrati v četrtek velikonočnega tedna.

Na tej seji je angleški ministrski predsednik sicer obširno govoril o italijanski akciji v Albaniji in vojaški zasedbi Albanije, jako pa je bil vzdržan v svoji končni sodbi, češ, da so poročila o teh dogodkih protislovna. Usmeril pa je svoje mnenje v to-le sodbo: »Ni dvoma, da bomo pozneje o vsem tem dobili mnogo točnejša obvestila, kakor jih moremo dobiti danes. Nikomur pa ni treba med tem časom dvomiti, da je italijanska zasedba Albanije vzbudila v vsem svetu zelo težak vtis. Ta naj-novejša uporaba sile je globoko pretresla javno mnenje v vseh državah.« Kljub vsemu razočaranju, ki ga je korak italijanske vlade v Albaniji vzbudil med člani angleškega parlamenta, je Chamberlain poudaril potrebo po dobrih odnosih med Veliko Britanijo in Italijo. Glede na vprašanje, ali in v koliki meri se italijanski korak v Albaniji sklada z določbami angleško-italijanskega sporazuma od 16. aprila 1938, je ministrski predsednik ponovil tole izjavo angleškega veleposlanika v Italiji lorda Perthja in angleškega zunanjega ministra Halifaxa: »Sedanjí položaj zelo lahko in v zelo krepki obliki spravi v negotovost status quo (dosedanje stanje) v Sredozemskem morju, kar predstavlja zelo važen činitelj v italijansko-angleškem sporazumu. Jadransko morje predstavlja brez dvoma del Sredozemskega morja in italijanska vlada ne more trditi, da nas zadnji dogodki v Albaniji ne zanimajo.«

V zvezi s tem je Chamberlain določno izjavil naslednje: »Angleška vlada pripisuje poseben pomen ohranitvi miru in statusa quo tako na Sredozemskem morju, kakor tudi na Balkanskem polotoku; ona ne želi, da se ta mir moti z oboroženo silo ali grožnjo. Z ozirom na to je angleška vlada sklenila, da se bo v primeru, če pride do kakršnega koli koraka, ki bi očitno ogrožal neodvisnost Grčije ali Romunije,